Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Hans Kraaij	**Datum**	5 december 2023
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	11789436/20231026/HK
E-mail	h.kraaij@utrecht.nl	**Onderwerp**	Reactie Burgeragendering Energiezuiniger nieuwbouw
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Energie en Klimaat

Geachte leden van de raad,

Op verzoek van uw raad reageren we in deze brief op de ‘Burgeragendering Energiezuiniger nieuwbouw’ van dhr. Zorn (namens Stichting Klimaat 030). De samenvatting van deze agendering luidt: “*Wij stellen voor om bij nieuwbouw van woningen die op stadsverwarming worden aangesloten de zgn. kwaliteitsverklaring, waarvan gunstige waarden worden gebruikt in de BENG-berekening, niet meer te accepteren*.” In deze reactie blikken wij terug op het debat dat op 18 maart 2021 over dit onderwerp is gevoerd in de toenmalige raadscommissie ‘Stad en Ruimte’. Vervolgens geven wij aan wat wij doen om zoveel mogelijk te voorkomen dat nieuwbouw aangesloten wordt op de stadverwarming. Wij adviseren om het voorstel van Stichting Klimaat 030 niet over te nemen.

Kwaliteitsverklaring kan niet geweigerd worden
Binnen de wettelijke regels van het Bouwbesluit zijn erkende kwaliteitsverklaringen de landelijk aangewezen methode om de duurzame kwaliteiten van energiesystemen en -producten te toetsen. Erkende kwaliteitsverklaringen worden opgesteld en beheerd door het Bureau Controle Registratie Gelijkwaardigheid (BCRG); een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk. Wij kijken elk half jaar mee met de wijze waarop de kwaliteitsverklaring berekend wordt; we hebben geen aanwijzingen dat de huidige kwaliteitsverklaring onjuist is. De wethouder heeft in het commissiedebat van 18 maart 2021 reeds aangegeven dat gemeenten vergunningen kunnen weigeren die gebaseerd zijn op onjuiste kwaliteitsverklaringen of onjuiste BENG-berekeningen. Dat zullen wij ook zeker doen als dat het geval is. Maar in algemene zin is daarvan nu geen sprake.

Zoveel mogelijk voorkomen van aansluiting nieuwbouw op stadverwarming
Wij zijn het met Stichting Klimaat 030 eens dat het voor de CO_2-uitstoot geen goed idee is om nieuwbouw aan te sluiten op hoge temperatuur stadverwarming. In de recente update van het Energie Protocol Utrecht staat de werkwijze die wij hanteren om vroegtijdig in de planvorming de juiste keuzes te maken voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem: warmte, koude en elektriciteit. Dit protocol is geen instrument om bovenwettelijke duurzaamheidsmaatregelen af te kunnen dwingen. De nationale regelgeving biedt beperkte ruimte om in omgevingsvergunningen bovenwettelijke maatregelen voor de energieprestatie van gebouwen op te nemen.

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft aangekondigd om de ruimte voor gemeenten hiervoor nog verder te verkleinen. Wij gebruiken alle ruimte die wij op dit moment hebben om ervoor te zorgen dat nieuwbouw uitgerust wordt met duurzame en betrouwbare energiesystemen. Dus lage temperatuur verwarming en koudevoorziening (i.v.m. de steeds warmer wordende zomers) die bestand is tegen de netcongestieproblemen van dat moment. Wij doen dat op de volgende manieren:

1. Bij grootschalige woningbouwprojecten coördineren wij de totstandkoming van een collectief warmte-koudesysteem op basis van warmte-koudeopslag (WKO) en lage temperatuur verwarming. Waar mogelijk maken we hierbij gebruik van warmtebronnen in de directe omgeving. Voorbeelden hiervan zijn Merwede en Beursnet, waar geen gebruik gemaakt wordt van stadverwarming.
2. Wij gebruiken onze positie als grondeigenaar om via tenders een bovenwettelijke energieprestatie af te dwingen. Ontwikkelaars met een betere energieprestatie hebben meer kans om de tender te winnen.
3. Wij eisen voor de onderbouwing van wijziging van bestemmingsplannen/omgevingsplannen voor nieuwebouwprojecten een uitgewerkt energieplan en verplichten ontwikkelaars om ook bovenwettelijke energiemaatregelen te onderzoeken. Het blijkt niet altijd mogelijk om deze maatregelen ook af te dwingen als de ontwikkelaar deze maatregelen niet wil treffen.
4. In de Verordening kabels en leidingen is een regel opgenomen, op basis waarvan wij vergunningen voor de aanleg van stadsverwarming kunnen weigeren. Deze regel mogen wij echter niet in alle gevallen toepassen. Zo kunnen wij een vergunning niet weigeren voor aansluiting van gebouwen als er door de straat al een warmteleiding loopt.

Raadsvragen
Op 2 november 2023 hebben wij schriftelijke vragen 2023/202 ontvangen van de fracties van EénUtrecht en Partij voor de Dieren over deze burgeragendering. De beantwoording daarvan is inmiddels ook naar uw raad verzonden

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,